

Classe 3 de novembre

Europa a finals del s. XIX - I Guerra Mundial (1914-1918): crisi del model narratiu del naturalisme-realisme (sobretot en novel·la)

3 models proposats:

-novel·la psicològica

-decadentista

-filosòfica o ideològica

Narrativa catalana (Modernisme i Noucentisme)

3 models:

A-sincrètic (“eclectic”): Realisme-Naturalisme + (fins i tot Romanticisme i Costumisme) + Simbolisme + Decadentisme

B-decadentista

C-ideològic o filosòfic

A- sincrètic

Victor Català (Caterina Albert), 1869-1966

“El meu credo artístic és l’eclecticisme desenfrenat. Per això refuso els dogmes de les escoles literàries.”

Novel·la: **Solitud (1905)**

Contes: **Drames rurals (1902). Llegeix-ne “Parricidi”.**

Raimon Casellas (1855 – 1910)

Novel·la: *Els sots feréstecs* (1901)

Contes: *Les multituds* (1906). Llegiu-ne “Deu-nos aigua, Majestat!”

Prudenci Bertrana (1867 – 1941)

Novel·la: *Josafat* (1906)

Contes: *Crisàlides* (1907). Llegiu-ne “Jornada d’artista”.

Joaquim Ruyra (1858 – 1939)

Contes: *Marines i boscatges* (1903). Llegiu-ne “La Fineta”.

B- decadentista

Alfons Maseras, Miquel de Palol, *Santiago Rusiñol*, Miquel del Sants Oliver

C- Filosòfic o ideològic

Eugeni d’Ors, *Xènius* (1881 – 1954)

-*Glosari* (1906-1921) al diari *La Veu de Catalunya*. 3.000 articles!!

La ben plantada (1911): novel·la? Novel·la ideològica, concretament intel·lectual. Llegiu-ne un brevíssim fragment. (Per si a algú li interessa especialment, la novel·la està traduïda al txec: *Ztepilá* (Trad.: Jan Schejbal). Praga: Odeon, 1982.).

Primera Guerra Mundial - Segona Guerra Mundial (d’entre guerres)

Innovacions psicològiques:

-Psicologia associacionista de Bergson

-Psicoanàlisi de Freud (inconscient, libido, ambivalència, etc.)

Innovacions literàries:

-Proust: *A la recerca del temps perdut* (pas del temps, memòria, record, etc.)

-Joyce: *Ulisses* (monòleg interior)

Altres autors: V. Woolf, J. Conrad, la Generació Perduda nord-americana (Faulkner, Hemingway, Fitzgerald, etc)

Literatura catalana: Noucentisme-Preguerra

A- Model psicològic evolucionat

Carles Soldevila (1892-1967)

<https://www.escriptors.cat/autors/soldevilac/index.php>

Novel·les: *Fanny* (1929), *Eva* (1931), *Valentina* (1933)

-Autor burgès per a un públic burgès, mitjanament culte, i europeu.

Llegiu-ne **el conte "Una alarma"**, dels anys '20.

Miquel Llor (1894 - 1966)

Laura a la ciutat dels sants (1931)

-Éssers marginats i sensibles davant de la societat materialista

-Dona descontenta amb el seu mediocre destí, novel·la d'anàlisi de la família burgesa.

Llegiu-ne **el conte "L'endemà del dolor"** (1932).

B- Propostes singulars

Francesc Trabal (1899 - 1957)

-Concepció literària “revolucionària”: humorisme, erotisme, innovació en l'estructura.

-Influència del surrealisme

-Novel·les:

Judita (1930). Humorisme, final absurd: elevació i explosió de la protagonista.

Vals (1936). Adolescència, crítica a la vida burgesa, erotisme, estructura en seccions com moviments musicals del vals.

Llegiu-ne **el conte “Tres arguments”** (1938)

Josep Pla (1897 – 1981)

-Dietaris, periodisme, assaig, biografies, memòries, literatura de viatges, ficció, etc.

-Autor més llegit del segle XX*.

El quadern gris (Dietari teòricament de 1918-1919, però va ser completament rescrit i publicat molt més tard, el 1966: autobiografia, dietari, autoficció?).

Llegiu-ne el famós **fragment de “l'autoretrat”**.